BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIATIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea — 10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 230 Miercuri 23 August 1939 — 10 Pagini — P I I I I

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tarifu poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Statul şi iniţiativa particulară

Un stat tânăr, cu o viaţă economică în plină ascensiune dar în domeniul căreia sunt încă foarte multe lucruri de făcut, e dator să fie mereu prezent ca îndrumător oficial al oricărei activităţi.

In linii mari statul trebue să dea directivele în ce priveşte aşezările marilor întreprinderi industriale, şi să exercite un control permanent în ce priveşte bazele comerţului, mai ales cel cu străinătatea.

Legiuirile de până acum duc mai pretutindeni la convenţii dela stat la stat, fie care ţară având grija să menajeze interesele cetăţenilor respectivi, a căror muncă formează izvorul bogăţiilor ce se oferă pe târgul liber al negocierilor.

Aceasta nu înseamnă că statul se substitue complet rolului pe care îl are în economia generală ori ce iniţiativă particulară şi acest lucru îl subliniază consiliul superior economic în anteproectul de plan economic încredinţat d-lui prim-ministru Armand Călinescu, anteproect al cărui principii de bază au fost discutate — în linii generale — în şedinţele Senatului la sfârşitul lunei Iunie a. c.

Acest anteproect înlătură sistemul economiei de stat intervenţionistă şi, citând acest fapt, d. senator Ioan C. Marinescu la discuţia la Mesaj, spunea că el constitue punerea în valoare a unei idei vechi, armonizarea intereselor statului cu interesele particulare, pe baza principiului universalmente salutar, al stimulării muncii, pentrucă dacă este adevărat că nu poate să fie vorba de un plus de prosperitate fără un plus de bogăţie şi de un plus de bogăţie, fără un plus de muncă, este tot atât de adevărat că nu se poate realiza nici un plus de muncă, fără stimularea muncii şi fără ocrotirea ei.

S'a scos în evidenţă necesitatea de a se cunoaşte totdeauna, în mod precis, limita până la care o fiscalitate poate fi suportată de viaţa economică, propunându-se ca primă soluţie aducerea la ministerul finanţelor a tuturor impozitelor, contribuţiilor, taxelor şi timbrelor cari sunt împărţite la ministere, ori la autorităţile judeţene şi comunale.

Este în trecutul îndepărtat exemplul experienţii acelor întreprinderi de stat, judeţ şi comună — spune d-sa — concurente întreprinderilor particulare şi concurându-le tocmai la adăpostul unui regim de scutiri de taxe, de scutiri de impozite şi de remunerare de capital, adică a unor scutiri cari merg atât în paguba statului, cât şi în paguba economiei generale.

Rolul covârşitor al statului, acţiunea permanentă a oficialităţii, trebue să fie încurajarea iniţiativei particulare româneşti.

Trebue să câştigăm timpul pierdut şi să recucerim acele ramuri ale activităţii economice, acaparate de elementele alogene cari n'au legătură nici cu pământul, nici cu tradiţia, nici cu viitorul şi propăşirea acestei ţări.

In acest domeniu vast e salutară acţiunea de stat continuă, permanentă: susţinerea în drumul ascendent a profesioniştilor şi a comercianţilor români în exerciţiul şi realizarea muncii lor.

Săptămâna internaţională

Se suprapun săptămânile îngustându-se din ce în ce mai mult piramida timpului în vârful căreia nu se ştie încă ce va fi: pace sau război. S'au făcut prognosticuri: finele Iulie — a doua jumătate din August — finele August iar acum se vorbeşte de începutul lui Septembrie adică după congresul partidului naţional-socialist german. A fost o înţelepciune mai mare decât a oamenilor care a dezmiţit — spre binele oamenilor — primele dintre aceste prognosticuri. Ori câte îndreptăţiri ar întări pesimismul care stăpâneşte actualmente, tot mai licăreşte în conştiinţa umană speranţa că şi celelalte date profetizate ca fatale vor trece dezmiţind pe profeţi.

Această licărire de speranţă însă nu trebue să ne slăbească atenţiunea asupra realităţilor. Şi cele înregistrate în cursul săptămânei epuizate au fost din cele mai serioase şi mai îngrijorătoare.

Intrevederile germano-italiene dela Salzburg şi Berchtesgaden le-au dominat. Se poate chiar spune că aceste întrevederi constitue izvorul păcei sau al războiului. Judecând după afirmaţiile presei germane între Italia şi Germania există un acord deplin asupra tuturor problemelor la ordinea zilei şi asupra soluţiunei lor. „Amiciţia sută la sută — spun cercurile autorizate germane — dar şi dispoziţia sută la sută a puterilor axei de a-şi apăra în comun interesele".

Formula e interesantă dar lipsită de preciziune în ce priveşte hotărirea adoptată. Cum se vor apăra aceste interese? Pe calea armelor s'au prin negocieri? Lipseşte preciziunea. E adevărat că înainte de întrevederile de la Salzburg şi Berchtesgaden, presa germană spunea că atunci când va bubui tunul german se va auzi şi bubuitul tunului italian. Dar această certitudine lipseşte din cele publicate în presa germană după Salzburg. Găsim dimpotrivă în comentariile cercurilor politice italiene următoarele precizări: „S'ar comite cea mai mare greşală dacă s'ar imagina că în cursul întrevederilor s'a ajuns la o deciziune tenebroasă sau la o intrigă îngrozitoare" — iar în ce priveşte chestia Danzigului: „Nu s'a luat o hotărire care să comporte o deciziune imediată".

Nu tragem nici o concluzie, ne mărginim numai a înregistra această completare a presei italiene în ce priveşte acordul „sută la sută" dintre puterile axei.

*

Problema Danzigului, care părea să fie singurul punct nevralgic al situaţiei internaţionale, nu prezintă suficiente îndreptăţiri, nici chiar pentru opinia publică germană, pentru dezlănţuirea unui cataclism mondial. De altfel, nu prea de mult, însuşi cancelarul Hitler spunea că Reichul nu va face război pentru Danzig. Şi nu s'a uitat încă declaraţia generalului Franco, care după întrevederea avută cu contele Ciano, a spus că „Danzigul nu merită ca Europa să intre în război pentru el". Să se fi ajuns oare la Salzburg şi Berchtesgaden la aceiaşi convingere? Fapt e că, imediat după întrevederile germano-italiene din aceste localităţi, întreaga presă germană — ascultând desigur de un cuvânt de ordine — a încetat de a vorbi numai de Danzig augmentând revendicările Germaniei faţă de Polonia: Coridorul şi Silezia poloneză au devenit împreună cu Danzigul un tot inseparabil de care e legată „onoarea Germaniei". S'a înlăturat astfel posibilitatea unei soluţiuni locale. Nu mai e vorba de modificarea unui regim internaţional local pentru care existau două teze, opuse dar nu inconciliabile, ci e vorba de întinse revendicări teritoriale în dauna unui stat suveran hotărit să se apere cu orice sacrificii. Această extindere, această agravare, apărută după Salzburg şi Berchtesgaden să fie o consecinţă a întrevederilor germano-italiene, un rezultat al acordului „sută la sută" sau tocmai dovada că din convorbirile ce au urmat, conducătorii politicei Reichului s'au convins că Danzigul singur n'ar justifica în opinia publică italiană necesitatea unui război? In legătură cu aceasta subliniem apelurile stăruitoare ale presei italiene adresate Poloniei de a începe negocieri directe cu Reichul pe baza propunerilor d-lui Hitler din 28 Aprilie trecut.

*

S'a vorbit în cursul săptămânei expirate de eventualitatea unei conferinţe care să găsească pe cale pacinică o soluţie tutulor problemelor şi în deosebi celor privitoare la Danzig şi Coridor. De unde a pornit acest balon de încercare? Presa franco-engleză îl atribue unei manevre diplomatice germane — presa germană îl atribue imaginaţiei presei anglo-franceze. Alţii, mai puţin părtinitori, îl atribue Sfântului Scaun. Unii au vorbit chiar de un „plan Mussolini". Constatarea pe care o putem face este însă că în ţările democratice occidentale „conferinţa" este considerată ca o încercare de a se repeta un nou Munich şi deci respinsă a priori afară numai dacă ea ar putea fi legată de condiţiuni stricte şi bine precizate şi în nici un caz fără participarea Poloniei şi a Rusiei Sovietice — iar în Germania ideea unei conferinţe este respinsă ca inadmisibilă întrucât „Danzigul, Coridorul şi Silezia polonează" nu sunt obiecte de compromis ci elemente de viaţă ale statului german în strânsă legătură cu interesele şi onoarea

(Continuare in pagina 2-a)

Aducerea corpului neinsufleţit al căpitanului Teodor Pauliuc in gara de Nord

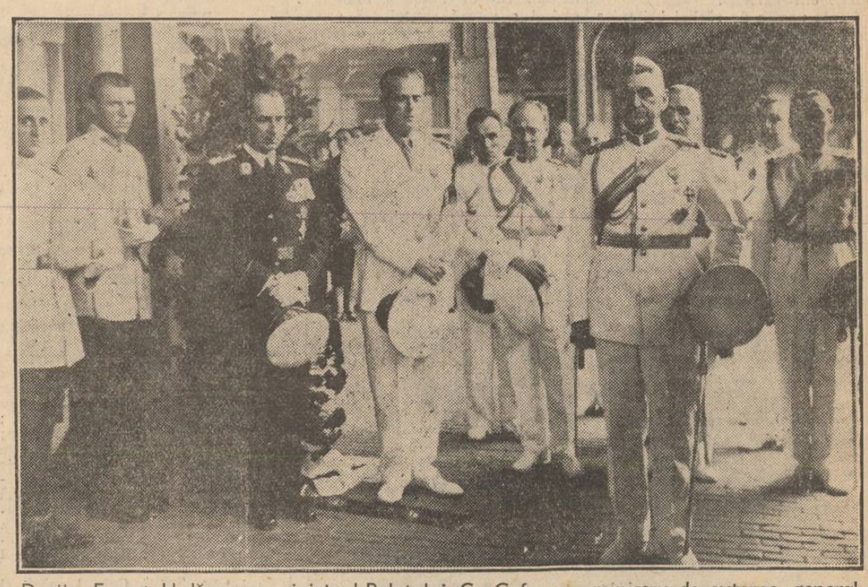

D-nii: Ernest Urdăreanu, ministrul Palatului, Gr. Gafencu, ministru de externe, general Ilasievici, şeful Casei militare a M. S. Regelui, pe peronul gării de Nord în timpul slujbei religioase

(Darea de seamă în corpul ziarului)

Mari inundaţii in răsăritul Statelor-Unite

New York 20 (Rador).— Ploile torenţiale care cad fără întrerupere de Sâmbătă în răsăritul Statelor Unite au provocat mai multe accidente mortale.

Intre altele, din cauza deplasării liniilor, s'a înregistrat deraierea trenului „Blue Comet", de pe urma căreia sunt 17 răniţi.

Inundaţiile au stricat toate recoltele. Până acum sunt câteva milioane de dollari pagube.

—xxo●oxx—

D. Andre Tardieu serios bolnav

Paris, 20 (Rador). — D. André Tardieu, fost preşedinte al consiliului, se află bolnav la Menton.

Starea bolnavului inspiră îngrijorări.

—oxo❖oxo—

Căsătoria

unei „tinere perechi" din Mexic: el de 116 ani, ea de 65

Mexico 20 (Rador). Duminică dimineaţa a fost oficiată căsătoria lui Luis Flores Lopez, militar la pensie, în vârstă de 116 ani, cu Agripina Tovar Ramirez, în vârstă de 65 de ani.

„Tânăra pereche" era logodită din 1908.

Din Albania, contele Ciano s'a inapoiat cu avionul la Roma

Cercurile politice şi diplomatice din capitala Italiei atribuie acestei sosiri o insemnătate deosebită

Tirana, 20 (Rador). — După ce a inaugurat lucrările noului apeduct dela Durazzo şi a vizitat staţiunea balneară Constanzo, fiind pretutindeni aclamat de populaţie, contele Ciano s'a îmbarcat la Durazzo pe crucişetorul „Duca di Abruzzi" şi a sosit Duminică dimineaţă la Valona.

*

Roma, 20 (Rador). — Contele Ciano a sosit cu avionul la Roma, venind dela Valona.

După corespondentul agenţiei „Havas", cercurile politice şi diplomatice din capitala Italiei atribue o însemnătate deosebită sosirii ministrului de externe, întrucât, conform programului stabilit la plecare, el trebuia să rămână în Albania până Luni.

Conferinţa interparlamentară dela Oslo

Oslo, 20 (Rador). — Conferinţa interparlamentară a reales în unanimitate pe belgianul Carton de Wiart ca preşedinte al Uniunii.

Grupul american a invitat pe congresişti să ţină congresul din 1940 în Statele Unite.

Sesiunea a fost apoi închisă.

—xxo●oxx—

Pregătirile

pentru aniversarea bătăliei dela Tannenberg sunt aproape terminate

Berlin 20 (Rador). — Pregătirile pentru serbările organizate cu prilejul împlinirii a 25 de ani dela bătălia dela Tannenberg sunt aproape terminate.

Mai multe tabere mobile au fost organizate în regiunea Hohenstein.

Un apel la unirea tuturor iugoslavilor

Cuvântarea d-lui Svetkovici cu prilejul comemorării bătăliei dela Tser

D. SVETKOVICI

Belgrad 20 (Rador). — Cu prilejul serbărilor pentru comemorarea bătăliei dela Tser, primul ministru Svetkovici a ţinut o cuvântare în care a amintit jertfele eroice ale armatei sârbeşti, ce a reuşit să sdrobească elanul unui inamic superior technicеşte şi numericeşte.

El a făcut apoi apel la unirea tuturor iugoslavilor, „a căror datorie este să rămână vrednici de glorioasa moştenire a eroilor dela Tser".

Preşedintele consiliului a afirmat că discordiile sterile trebuiesc să facă loc dragostei frăţeşti dintre sârbi, croaţi şi sloveni, „pentru cari comunitatea statului este unica mântuire, singura nădejde şi singura garanţie a unui viitor mai bun".

„Inlăuntrul vastelor noastre frontiere — a încheiat oratorul — putem creia o patrie iugoslavă fericită şi satisfăcută, care să poate rezista cu energie oricărui duşman, oricare ar fi el".

A fost semnat acordul de comerţ şi credite intre Germania şi Rusia

Berlin, 20 (Rador). — Agenţia „D.N.B." anunţă că la 19 August a fost semnat acordul de comerţ şi de credite între Germania şi Rusia.

Acordul prevede că Germania acordă Rusiei un credit de 200 milioane mărci pentru cumpărare de mărfuri germane, iar Rusia va livra Germaniei, în cursul viitorilor doi ani, mărfuri în valoare de 180 milioane mărci.

O anchetă cu privire la atitudinea poporului american faţă de un conflict european

New York, 20 (Rador).— Corespondentul agenţiei „Havas" înregistrează rezultatele unei anchete făcute de „Institutul pentru opinia publică", condus de dr. Gallup, cu privire la „atitudinea poporului american faţă de un conflict european".

La întrebarea: „Dacă Franţa şi Anglia intră în război contra Italiei, credeţi că Statele Unite vor fi târâte în război?" — 75 la sută din cei întrebaţi de d-rul Gallup au răspuns afirmativ, iar 25 la sută negativ.

La întrebarea: „Dacă războiul isbucneşte în Europa, ce credeţi că vom face noi?" — 40 la sută au răspuns că America va trimite arme şi muniţii şi numai 25 la sută au preconizat ca Statele Unite să trimită şi trupe.

In corpul ziarului:

Catastrofale inundaţii la Tientsin

Mii de oameni şi -au găsit moartea

CURIER LONDONEZ

Apărarea aeriană a Marei Britanii

de RICHARD FARGUHAR

Apărarea aeriană a Marei Britanii e împărţită într'un număr distinct de activităţi, fiecare lucrând în cea mai strânsă cooperare cu celelalte spre a forma o singură organizare. In acest articol fiecare activitate va fi descrisă separat, în ordinea în care funcţionează în cazul unui atac aerian.

Mai întâi e corpul observatorilor, a căror îndatorire e să vestească apropierea şi mişcările forţelor inamice aeriene. Membrii acestui corp civil antrenat de ministerul aerului sunt postaţi dealungul coastei şi în diverse puncte strategice în toată ţara. Ei sunt echipaţi cu instrumente pentru descoperirea avioanelor şi sunt în legătură telefonică directă cu cartierul general al forţelor aeriene regale. Bineînţeles marina şi aviaţia vor coopera şi ele la aceste operaţii de supraveghere.

Indată ce s'ar da alarma, mii de aparate interceptoare s'ar înălţa de pe diferitele aerodromuri spre a întâmpina forţele inamice. Aparatele britanice „Spitfire", cele mai rapide şi mai formidabile aparate de luptă din lume, sunt produse azi în număr foarte mare. Aceste avioane, care se pot ridica la o înălţime de 6.100 de metri în mai puţin de 10 minute, sunt înarmate cu opt mitraliere fixate în interiorul tunurilor, care pot trimite un val omorâtor de 9.800 de gloanţe pe minut. Ele au o viteză „oficială" de 583 klm. pe oră, dar experţii cred că viteza lor adevărată e cu mult superioară. Un alt model de luptă britanic e „Hawker Hurricane", a cărui performanţă e ceva mai puţin strălucită decât a tipului „Spitfire" dar totuşi remarcabilă.

In chestiuni de informaţii mili-

(Continuare in pag. 2-a)

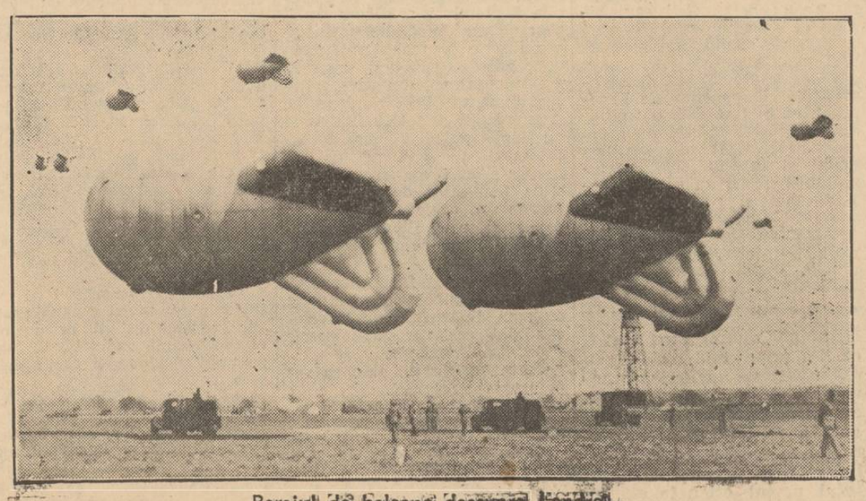

Barajul de baloane deasupra Londrei

BULETIN ARHEOLOGIC ŞI NUMISMATIC

ORAŞUL ANTIC HISTRIA

3. — Monetăria

Importanţa oraşului Histria constă nu numai în frumoasele monumente arhitectonice, sculpturale şi ceramice, cari s'au păstrat în ruinele sale, ci şi în bogata activitate monetară ce a desfăşurat-o, aproape neîntrerupt, timp de şapte veacuri, începând depe la 450 în. d. Cr. şi până pe la 243 d. Cr. Iar această activitate este ilustrată prin numeroase serii de monete de argint şi de bronz şi prin câteva serii de monete de aur.

Primele piese bătute de Istrieni au fost drahme de argint arhaice. Ele prezintă pe faţă două capete de tineri aşezate în sens invers şi lipite unul de celălalt; iar pe revers un pătrat adâncit înlăuntrul căruia este gravată cunoscuta stemă a oraşului: o acvilă de mare ţinând în ghiare un delfin pe care-l loveşte în cap cu ciocul. Deasupra acvilei se află legenda cu numele oraşului. (Fig. 1).

Pătratul adâncit este caracteristica monetelor arhaice din veacurile VII şi VI în d. Cr., iar când în lăuntrul lui se găseşte un tip monetar, ca la drahmele din Histria, este o dovadă evidentă că monetele respective datează cel puţin dela mijlocul veacului al V-lea. Astfel putem fixa cu deplină siguranţă întemeierea monetăriei din Histria pe la 450 în d. Cr., deodată cu monetăriile din Apollonia, Pontica şi Mesembria, oraşe situate tot pe coasta apuseană a Mării Negre.

De altfel tipul de pe faţa primelor monete de argint din Histria — cele două capete inversate — este şi el arhaic şi nu se întâlneşte pe nici o altă monetă antică, iar greutatea lor, care variază între 8,26 gr. — 8,36 gr. este de asemenea un indiciu de mare vechime.

O particularitate interesantă a acestor monete arhaice o prezintă faptul, că cele două capete de tineri au expresii cu totul diferite. Unul are perii capului zburliţi în sus ca nişte ţepi lungi şi ascuţite, ochii holbaţi, faţa contractată şi gura deschisă deci o expresie de furie, de groază. Celălalt are părul frumos pieptănat în bucle mici şi crete aşezate ca nişte solzi, privire blândă, faţa liniştită, gura închisă, deci o expresie de calm de gravitate.

Desigur că atât poziţia inver

(Continuare in pag. 2-a

Bandiţii americani au incercat o indrăzneaţă lovitură

Dar poliţia i-a surprins la vreme şi după o luptă cu focuri de revolver şi mitralieră, i-a rănit pe toţi şi i-a capturat

New-York 20 (Rador). — Patru bandiţi înarmaţi cu revolvere au pătruns pe neaşteptate în sala „Academiei de biliard" din cartierul Brooklin şi a silit pe jucători să se întoarcă cu faţa la perete, ridicând braţele în sus. Fiecare jucător în parte a fost apoi percheziţionat cu deamănuntul şi jefuit de toate lucrurile de preţ găsite asupra sa.

In momentul însă în care bandiţii se pregăteau să părăsească localul cu prada lor, trei automobile ale poliţiei, înştiinţate într'un mod misterios, şi-au făcut apariţia.

S'a încins o luptă în toată regula. S'au tras numeroase focuri de revolver şi de mitralieră. Lumea care se adunase la început, atrasă din curiozitate de sirenele automobilelor poliţieneşti, a luat-o la fugă, cuprinsă de panică, ascunzându-se subt porţile caselor învecinate.

Toţi cei patru bandiţi au fost răniţi şi capturaţi. Dintre poliţişti n'a fost atins niciunul.

Un moment solemn

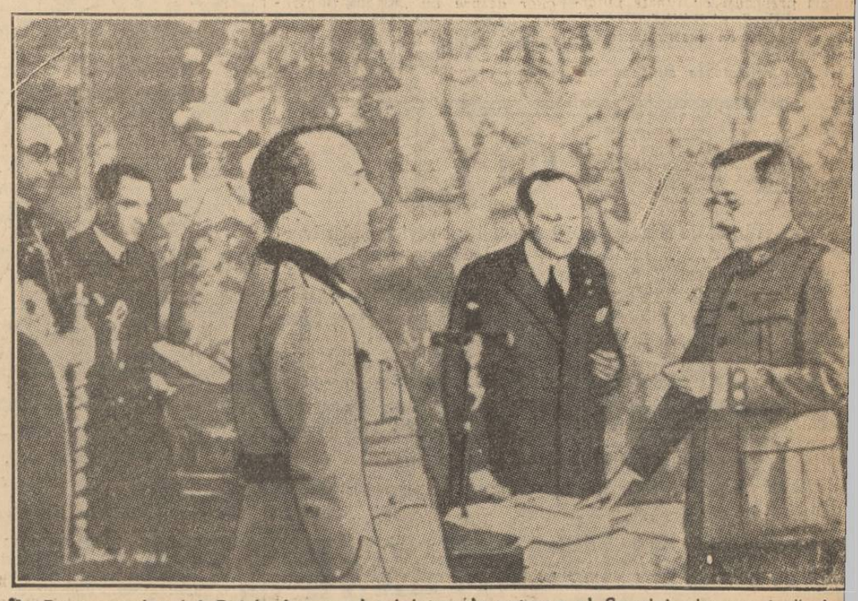

La Burgos, colonelul Beigbeder, noul ministru de externe al Spaniei, depune jurământul, cu mâna pe Evanghelie, în faţa generalului Franco